

OBSAH

ÚVOD	15
Co budeme potřebovat při používání této knihy	15
Praktické tipy	17
KRTEK SE PŘEDSTAVUJE	19
Poslech úvodní pohádky	20
Povídání se zrcadlem	20
Pavučina kamarádství	20
Na kolečko	20
Kamarád, kamarád	21
Na představování	21
Najdi krtkovi kamarády	21
Na kouzelníka	22
Jak by se zvířátka mohla jmenovat ..	22
Krtek volá kamarády	22
Kreslíme si: Zvířátka v lese	23
Krtkova rozsvička	23
Pohádka Budka	24
Sejdeme se	24
Na značky	24
Kam jsem schoval svou značku	24
Zvířátka se navštěvují	24
Jdeme navštívit veselého, smutného, zamračeného krtka	24
Pohádka: Co se zdálo krtkovi	25
Teplé a studené barvy – procvičení ..	25
Malujeme: Krtkův sen	26
JAK KRTEK A OSTATNÍ ZVÍŘÁTKA POMÁHALI ZAJÍCOVI POSTAVIT NOVÝ DOMEČEK	27
Poslech úvodní pohádky	27
Stavíme zajícův domeček	28
Jak si zvířátka měnila domeček	28
Kdo bydlí v domečku	28
Kreslíme si: V jakém domě bydlím já	28
Zajíc kupuje nábytek	28
Přichází návštěva	29
Velké pexeso	29
Ubrus pro zajíce	29
O perníkové chaloupce	29
Perníčky pro perníkovou chaloupku ..	29
Relaxace: V pekárně perníčků	30
Stavíme si domeček	30
Skládání fotografií	30
Na nábytek	30
Zařízení našeho domova	31
Zdobíme si židličku	31
Stavíme si malé, větší a velké domečky	31
Na domečky	31
Zdobíme domeček z krabice	31
Pozorování mateřské školy zvenku ..	32
Skládanka mateřské školy a jejího okolí	32
Výroba dárků pro exkurzi po MŠ ..	32
Exkurze po MŠ	32
JAK SE ZAJÍC STAL ZAHRADNÍKEM	33
Poslech úvodní pohádky	34
Co roste na stromě a co roste na záhoně	34
Na kouzelníka	34
O zlém Bacilu a hodném Vitaminu ..	34
Vitamin honí Bacila	35
Na vitaminy a bacily	35
Relaxace: Máme zdravé tělo	35
Prodejna ovoce	36
Všichni domů	36
Zkoumání tvarů jednotlivého ovoce ..	36
Co se koulí a co ne	36

Výroba jablíček z koule z papíru	36	Jak mrkev hledala svoji barvu	41
Hledá se	37	Potěš a rozesměj smutnou mrkev	41
Určování ovoce podle chuti	37	Sejdeme se	41
Příprava ovocného salátu	37	Na slabiky	42
Hostina z ovocných koláčů od maminky a ovocný čaj	38	Malujeme: Barvy zeleniny	42
Barvy ovoce	38	Poznáš mne?	42
Na sadaře	38	Hledej podobný obrázek	42
Popletená učitelka	38	Tvoření zeleniny z papíru	43
Malujeme: Barvy ovoce	39	Zající veselí	43
Na ovoce podle barev	39	Mísa plná zeleniny	43
Měla babka čtyři jabka	39	Zeleninový salát	44
Jenda sedí pod jabloní	39	Co je pravda a co lež	44
Více – méně – stejně	40	Zpracování ovoce a zeleniny	44
Vytvoření ovocného stromu	40	Více – méně – stejně	45
Prodejna zeleniny	40	Na ozvěnu	45
Určování zeleniny podle chuti	40	Velké pexeso	45
Poznej mne pomocí čichu	40	Skládání rozstříhaných fotografií zeleniny	45
Na mlsné zajíce	40		

JAK KRTEK A VEVERKA ZKOUMALI SEMÍNKA ROSTLIN 46

Poslech úvodní pohádky	47	Dopis od veverky	49
Vycházka do okolí MŠ a do lesa	47	Loto	50
Chytré obrázky	47	Ptáci sbírají jeřabiny	50
Na veverky	48	Jak si veverky hrály s lískovými oříšky	50
Příprava semínkových placiček-marokánek	48	Hmatová krabice	51
Pomáháme veverce	48	Semínka v postýlce	51
Obrázek z kaštanů	48	Proč má pampeliška padáčky	51
Spadla šiška na Františka	49	Jak se semínka pohybují	51
Malá, větší, největší šiška	49	Sejdeme se	51
Jak se semínka dostanou ze šišky	49		

KRTEK A SLUNÍČKO 52

Poslech úvodní pohádky	52	Hledání sluníčka	56
Co se děje se sluncem po celý rok	52	Relaxace:	
Sluníčko v létě	53	Opalujeme se na sluníčku u moře	56
Sluníčko na podzim	53	Vnímat rozdíl mezi teplem a zimou	56
Sluníčko v zimě	54	Co se děje na podzim, v zimě, na jaře a v létě	56
Sluníčko na jaře	54	Jaké šaty nosí Podzim	57
Demonstrace změny tepla ze Slunce	55	Jaké počasí doprovází slunce v létě, na podzim...	57
Jak slunce nesvítilo	55	Děšť	58
Odstraňujeme ze sluníčka černou plachtu	56	Jak je slyšet hrom	58
Co by se dělo, kdyby slunce nesvítilo	56		

Na blesk a hrom	58	Malujeme: Jakou barvu má sluníčko	59
Kreslíme: blesk	59	Déšť	59
Co vidí sluníčko	59	Velké, menší, nejmenší slunce	60
Letíme raketou	59	Hledání sluníček	60
Letíme letadlem	59	Dotváříme sluníčko	60

KRTEK A DRAK 61

Poslech úvodní pohádky	62	Větrník	66
Co je vítr	62	Na vichřici	66
Zkoumáme vzduch	62	Vánek, vítr a vichřice	67
Dýcháme vzduch	62	Poslech vážné hudby	67
Drak Pytlík	62	Malujeme: Náš třídní vítr	67
Smutný balonek	63	Má vítr sílu?	68
Veselé balonky	63	Na silné větríky	68
Co viděl balonek	63	Jak silným větrem bys chtěl být?	68
Kdo je rychlejší	63	Vichřice přichází	68
Mráčky na obloze	64	Který mráček vítr odfoukl?	69
Mráček a počasí	64	Vítr a mraky	69
Jaké počasí máš nejraději	66	Jakou barvu má vítr?	69
Rozpustilý vítr	66	Kreslíme si: Jak fouká vítr	69
Můj Vítr	66		

JAK SE STROMY A KEŘE LOUČILY SE ZVÍŘÁTKY 70

Poslech úvodní pohádky	71	Na honěnou mezi stromy	75
Procházka po zahradě	71	Barvy stromů	75
Kdo dřív	71	Kouzelný les	75
Sejdeme se	71	Co bych dělal, kdybych byl stromem	76
Rovný strom	71	Skládání stromu z obdélníků	76
Jsme rovné stromy	72	Grafická technika – tisk z výšky: Náš strom	76
Nahoru – dolů	73	Na kouzelníka	76
Obtisky listů – negativ	73	Popletený krtek	77
Procházka lesem	73	Zvířátka tančí	77
Hlasy lesa	74	Melodizace říkadla	77
Čím bych udělal stromu radost a čím bych jej zarmoutil	74	Výměna místa	77
Podzimní krajina	74		
Třídění listů do skupin	74		

JAK SE KRTEK LOUČIL S ČÁPEM 78

Poslech úvodní pohádky	79	Tanec čápů a sýkorek	81
Mohl by člověk odletět s čápy do Afriky?	80	S kterými ptáky se může čáp po cestě do Afriky potkat?	81
Kde jsou sýkorka a čáp během roku?	80	Koláž: Co viděl čáp z výšky	81
		Víte, že... ..	82

Klapání čapího zobáku	82	Krmítka pro ptáčky	84
Jiříčka zahání dravého ptáka	82	Dělá vrabec kroky?	85
Husí sněm	83	Na vrabce a kocoura	85
Ptáček volá	83	Kde jste, ptáčci, v zimě?	85
Který ptáček mohl na děti volat?	83	Kresba s asambláží:	
Sejdeme se	84	Ptáci, kteří u nás přezimují	85
Ptáci u krmítka	84	Co je pravda a co lež	86

JAK KRTEK USPÁVAL MALÉHO JEŽKA, MRAVENCE, BROUČKY, JEZEVCE

A MEDVÍDKY 87

Poslech úvodní pohádky	88	Ulož zimní spáče do postýlky	91
Proč se živočichové ukládají		Kdo spí a kdo ne	91
k zimnímu spánku	88	Kresba: Spící savci	92
Které živočichy krtek uspával?	89	Na slabiky	92
Na uspávanou	89	Zimní spáči se ukládají k spánku	93
Trojrozměrné vytváření: Ježek	89	Relaxace:	
Malí zimní spáči	89	Zvířátka spí zimním spánkem	93
Jak hmyz přijímá potravu	90	Jak se zvířátka přikrývají zimní	
Sejdeme se	90	peřinou	93
Na berušky	90	Jak je to se spaním u lidí	93
Poznáš mne?	90	Jaké sny mají zimní spáči?	94
Rozmývaná kresba: Hmyz	90	Malba: Co se zdá zimním spáčům	94
Velcí zimní spáči	91	Na spící medvědy	94

JAK KRTEK POTKAL ČERTA 95

Poslech úvodní pohádky	96	Barevné peklo a andělská obloha	98
Prohlížení čertovské masky	96	Andělské přání	98
Koho se máme bát?	96	Strážný anděl	99
Trojrozměrné vytváření:		Koho máš nejvíc rád	99
Maska čerta	96	Jak se tváří andělé?	
Už je zima	96	Jak se tváří čerti?	99
Historie Mikuláše	97	Tisk z koláže: Anděl	99
Co je ukryto v punčoše?	97	Co dělají čerti v pekle	100
Sejdeme se	97	Jací mohou být čerti?	100
Poslech hudební koláže:		Tancovalo pět čertíků	100
Kdo je Mikuláš, anděl, čert	98	Jak si povídají čerti v pekle	101
Kdo chodí s Mikulášem – protiklady	98	Na brblavého čerta	101
Jak se hledali andělé a čerti	98	V černém pekle	101
Jak voní anděl a jak páchne čert	98	Je tady čert?	101

JAK KRTEK SLAVIL SE SVÝMI KAMARÁDY VÁNOCE 102

Hra Cesta do Betléma	104
--------------------------------	-----

KRTEK A SNĚHULÁK	108
Poslech úvodní pohádky	109
Slunce v zimě	109
Hledej podobný obrázek	109
Co se děje po celý rok	110
Co se děje?	110
Mrzne	111
Kdo je rychlejší	111
Jak se tváří mráz	111
Na dva mrazy	111
Co se děje s vodou v zimním období – skupenství vody	112
Mozaika: Led ze zamrzlé kaluže	112
Sněhuláci	112
Kam se schovali sněhuláci	112
Jak je ti, sněhuláku?	113
Jaký jsem?	113
Trojrozměrné vytváření: Můj sněhulák	113
Jak se sněhuláci rozpustili	113
Koule z papíru	113
Co se koulí a co ne	113
Koulovaná ve třídě	114
Malba: Sníh za oknem	114
Veselé vločky	114
Na sněhové mraky	115
Odklizení sněhu	115
Vítr honí sněhové mraky	115
Kam vítr nafoukal sníh?	115
Vyrábíme rampouchy	115
Sluníčko rozpouští rampouchy	116
Rozpouštění rampouchu	116
Třpytivé hvězdy	116
Přišla paní Zima	116
Tanec vloček	116
Šátky pro paní Zimu	116
Co je pravda a co lež	117
Na zlý mráz	117
Výměna místa	117
Hledači pokladů	117
Malba: Paní Zima	117

JAK SE KRTEK CHTĚL DOZVĚDĚT VŠECHNO O LIDECH

Poslech úvodní pohádky	119	Dotkni se mé kosti	123
Šla babička do městečka	119	Upravujeme Kostíka I – kosti	123
Poslouchej, dívej se a ukazuj	119	Sportovec Jára	123
Sem a tam	120	Dokážeš to také?	124
Hledáme se	120	Procvičujeme si nejmenší svaly na těle	124
Náš kamarád	120	Upravujeme Kostíka II – svaly	124
Dotkni se země	120	Jak se Bonifác Bacil chtěl dostat do našeho těla	124
Co se skrývá pod šátkem?	120	Zkoumáme svou kůži	124
Cvičení s jazykem a ústy	121	Pod, vedle, na, před	125
Na slabiky	121	Na detektiva	125
Jaké máme oči	121	Malujeme kůži	125
Kresba portrétu: Tak to jsem já	121	Upravujeme Kostíka III – kůže	125
Paleček a jeho kamarádi	122	Posloucháme zvuky svého těla	125
Procvičujeme si horní a dolní končetiny	122	Srdce	125
Ukaž prsty	122	Jak nám tluč srdíčko	126
Mám dvě uši k poslouchání	122	Plíce	126
Barevný otisk dlaně: Zdravíme vás a vítáme v naší školce	122	Cesta vzduchu v plicích – štafetová hra	126
Panáček Hadráček	123	Žaludek	126
Kosti – je jich dosti	123		

Cesta jablíčka v našem těle	Poslouchej, dívej se a ukazuj	127
– překážková dráha	Co můžeme dělat	127
Co je dobré a co ne	Schovej, přidej	127
Upravujeme Kostíka IV		127

JAK PEJSEK VYČENICHAL KRTKA 129

Poslech úvodní pohádky	Sluch	129	134
Pejsek hledá krtka	Jak vypadá sídlo sluchu?	130	134
Pět kamarádů	Rozeznáš zvuky?	130	134
Kde máš smysly?	Šla Anička na louku	131	134
Zahrada (ne)smyslů	Kdo se se mnou rýmuje	131	134
Zrak	Ptáčku, jak zpíváš?	132	134
Jak vypadá sídlo zraku?	Na ptáčky, zajíce, medvědy a myšky	132	135
Používáme zrak	Chuť	132	135
Hledači pokladů	Jak vypadá sídlo chuti?	132	135
Prohlížení encyklopedií	Na kuchaře	132	135
Překážková dráha	Čich	132	135
Vidíme, i když máme zavřené oči?	Jak vypadá sídlo čichu?	132	135
Hmat	Poznej mne pomocí čichu	133	136
Proč měl kamarád z pohádky	Hledá se víla	133	136
největší domeček?	Relaxace: Tančíme s vilou	133	136
Naše prsty	Važme si svého zdraví	133	136
Počítáme pomocí prstů	Poradte krtkovi	133	137
Najdi něco hladkého	Kde sídlí většina lidských smyslů	133	137
Určování teploty	Malba: Moje hlava	133	137

KRTEK LÉČÍ ZAJÍCE 138

Poslech úvodní pohádky	Vitaminy – naši kamarádi	139	141
Proč zvířátka a lidé onemocní	Co bakteriím a virům škodí	139	
Cesta bakterií a virů do těla	a co jim prospívá	139	141
Jsmo nemocní	Hrajeme si na vyléčené	139	142
Na nešťastnou bakterii Olívii	Hrajeme si na doktory		142
a ubohého bacila Emila	Kdy chodíme k lékaři	139	142
Malujeme bakterie nebo viry	Zubní lékař	140	142
Byl jeden bacil	Zoubky	140	142
Jakou chorobou jsi onemocněl?	Hrajeme si na nemocné	140	143
Kašel	Co nás ještě může ohrozit	140	143
Dramatizace příběhu:	Co se smí a co ne		143
Ošetřujeme nemocného kamaráda	Na bakterie	140	143
Poslech hudební koláže:	Kdo to ví, odpoví		143
Zdraví a nemocní	Přílet báby Perníkové	141	143
Jaké rostliny nám ještě pomohou	Letí bába Perníková		144
proti virům a bakteriím	Poznej, co jíš	141	144
Bacil Cecil – co má rád a co mu vadí 141			

Vystřihování potravin z reklamních letáků	144	Koláž: Tloušťtík Jarmil a sportovec Věna . .	144
Dej si na talíř	144		

JAK KRTEK A SKŘIVÁNEK PŘIVOLALI JARO 145

Poslech úvodní pohádky	146	Sluneční paprsek	149
Vyháníme zimu	146	Tvoříme sluníčko	150
Hledej podobný obrázek	146	Ťuky, ťuky na vrátka	150
Počasí na jaře	147	Co by mohlo být za vrátky	150
Sluníčko rozpouští sníh	147	Sněženky se probouzejí	150
Jaro se ještě nevzbudilo	147	Sluníčko pomáhá travici	151
Probouzíme Jaro hezkým slovem . .	147	Zvuky jara	151
Hrajeme si na sluníčko	147	Šátky pro jaro	151
Ztvárnit sílu slunce během celého roku	148	Kudy chodilo jaro?	151
Sluníčka, bledule a větvičky	148	Naše Jaro	151
Malujeme Jaro	149	Jak tančí jaro s obarvenými šátky .	152
Území zimy a jara	149	Paleta podzimu, zimy a jara	152
Kdy je tepleji?	149	Co se děje na podzim, v zimě, na jaře	152
Jakou barvu má zima a jaro	149	Hudba pro Podzim, Zimu a Jaro . .	152
Jak zní jaro a zima	149	Voláme jaro	152

KRTEK A SEMÍNKO 153

Jak se semínko probouzí	154	Naše třída, naše zahrada – sázíme květiny	157
Za jakých podmínek se semínka probudí	154	Veselá zahrádka pro květinu	158
Třídění semen	154	Jak se rostliny rozmnožují	158
Hledej správné semínko	154	Modelujeme květ	158
Jak vyroste ze semínka rostlina . .	155	Jak rostlina k sobě láká včelky? . .	158
Hledej podobný obrázek – seznámení se jmény květin	155	Květiny a včelky	159
Na květiny	155	Poslech hudby	159
Skládání rozstříhaného obrázku . .	155	Květiny, včely, čmeláci	159
Co skrývá květina?	156	Jak se probouzejí stromy a keře	159
Malujeme na hedvábí: Barevná louka	156	Od pupenu k jablíčku	159
Barvy květin	156	Květy na strom	160
Sejdeme se	156	Na slabiky	160
Hledá se	157	Uklízíme v přírodě	160
Malujeme: Váza s květinami	157	Strom v průběhu roku	160
Co potřebují rostliny k životu?	157	Činnosti během pobytu venku	161
Rostliny v průběhu roku	157	Neznámá rostlina	161
		Naše kniha o rostlinách	161
		Hledáme barvy v přírodě	161

JAK KRTEK SE ZAJÍCEM BUDILI JEŽKA	162
Poslech úvodní pohádky	163
Medvěd a mravenec	163
Savci a hmyz	163
Skládání rozstříhaného obrázku ...	164
Jaký jsem?	164
Rozdělování slov na slabiky:	
Mluvíme zvířecí řečí	164
Zvířecí maminky hledají své děti ..	164
Kočky s koťátky – z plastových lahví	164
Maminky savců volají své děti ...	165
Velké pexeso	165
Kdo se se mnou rýmuje	165
Na kouzelníka	166
Od vajíčka k motýlovi	166
Hledání vajíček na listech	166
Co housenky jedí	166
Kdo je kukla?	167
Co mají motýli rádi	167
Život motýla	167
Motýl z těsnící pěny	167
Jak se hmyz pohybuje	168
Koho předvádím	168
Na probuzenou stonožku	168
Co může být... ..	168
Na pavouka	169
Leť, slunéčko, leť	169
Hmyz v trávě	169
Jak je to s těmi mravenci – vycházka do přírody	169
Jak je to s těmi mravenci – ve třídě	169
Mluvíme mravenčí řečí	169
Hra na mravence	170
Naše mraveniště	170
Poradte krtkovi	170
JAK KRTEK POMÁHAL DEŠŤOVÉ KAPCE NAJÍT KAMARÁDKY	171
Poslech úvodní pohádky	172
Kde můžeme najít vodu?	172
Hledáme vodu	172
Všechno žije, co vodu pije	172
Co by se stalo, kdyby nebyla voda? ..	172
Z čeho je voda	172
Skupenství vody	173
Voda ve sklenici	173
Vaříme vodu	173
Voda v ledniče	173
Vlastnosti vody	174
Malujeme s vodou	174
Koloběh vody v přírodě	174
Pohybové ztvárnění koloběhu vody .	174
Prohlížení fotografií mraků	175
Na mraky	175
Když padá voda z nebe	175
Mraky s kapkami	175
Žába a pramínek	176
Poslech hlasů různých druhů žab ..	176
Kudy teče potůček	176
Skládání žáby z papíru	177
Na vodníka	177
Kdo žije v rybníce?	177
Kresba ryb	177
Kdo žije kolem rybníka?	177
Hrajeme si na zvířátka	177
Jaká je řeka?	178
Jak vznikne řeka?	178
Chytání papírových ryb	178
Co nepatří do řeky?	178
Čistá a špinavá řeka	178
Co se smí a co ne	179
Koláž: Řeka	179
Jaké je moře, oceán?	179
Vlny na moři	179
Na potápěče: obyvatelé moře	179
Naše moře	180
Na břehu moře	180
Poslech hudby:	
Jaké národy žijí na břehu moří ...	180
Cesta vody do moře	180